

4. adventní neděle

VSTUPNÍ ANTIFONA

Rosu dejte, nebesa, shůry, právo ať se vylije jako déšť z oblak; ať se otevře země a zplodí spásu!

Uvedení do bohoslužby A

Na našem adventním věnci svítí už všechny čtyři svíčky, je čtvrtá adventní neděle. Doma i v kostele děláme poslední přípravy na svátky. Podívejme se trochu zpět: Jak jsme využili adventu v našich rodinách? Jak jsme hovořili s dětmi o smyslu vánoc, učili jsme se s nimi koledy? Jak jsme připraveni na Štědrý večer doma, aby byl hezký, v pokojné pospolitosti celé rodiny? Jak jsme připraveni na společné svaté přijímání farní rodiny při slavnosti Narození Páně? Upřímně litujme všech nedostatků.

Nebo:

Obohacením liturgie dnů mezi 17. a 23. prosincem jsou antifony z denní modlitby Církve, které slouží také při mši jako zpěvy před evangeliem. Každá z nich spojuje hold očekávanému Mesiáši s prosbou o jeho spásonosný příchod. Nemohly by jejich texty posloužit jako inspirace pro naši osobní modlitbu v tomto týdnu? Pán je blízko, ale pořád ještě není pozdě...

Uvedení do bohoslužby B

Blíží se konec adventu. Přípravy na svátky vrcholí. Nezapomeňme na duchovní přípravu. Panna Maria byla první, kdo přijal Krista. Dnes i my si máme už docela zblízka promyslet své vánoční setkání s Kristem. Ale ještě se ohledněme zpět. Jak jsme využili adventní doby? Dali jsme se vést hvězdou mudrců: Božím slovem? Obrátme s celým svým srdcem k přicházejícímu Pánu a s pokorou jej poprosme za odpuštění našich vin:

Ty, který odpouštíš všem, kdo za to prosí; Pane, smiluj se nad námi.

Ty, který nám nabízíš svůj pokoj; Kriste, smiluj se nad námi.

Ty, který se chceš s námi spojit navždy; Pane, smiluj se nad námi.

Nebo:

Liturgické texty adventní doby připomínají Boží věrnost vůči nám lidem. Znovu si živě připomínáme všechna jeho ujištění a přísliby dané v dějinách. Ale zároveň se stáváme svědky jejich uskutečňování, přímými účastníky spásy. Středem naší víry však není jen kniha Písma, nýbrž dějiny spásy, osoba Ježíše Krista, Boží Slovo, jež se stalo člověkem. Je nutná stálá přítomnost Ducha svatého, který uvádí do celé pravdy toho, kdo čte Bibli. Událost vtělení, o které dnes znovu uslyšíme v evangeliu, nám představí obdivuhodné Boží jednání, které skrze moc Ducha svatého zve ke spolupráci člověka, Pannu Marii. Její a také naše odpověď činí z památných slov Písma svatého nové Zjevení.

Uvedení do bohoslužby C

Dnes je poslední adventní neděle. Vánoce jsou tady. Minulou neděli nás učili svatý apoštol Pavel a svatý Jan Křtitel, jak hezky prožít vánoce, dnes se budeme učit od Panny Marie, jak se stát vánočním člověkem. Pozvěme po jejím příkladu do našeho života Božího Syna. Připravme mu srdce pokorné a věřící. - Volejme mu společně vstříc:

Ty k nám přicházíš jako kníže pokoje, zbav nás našich nejistot, Pane, smiluj se nad námi!

Ty k nám přicházíš jako Boží beránek, který snímá hříchy světa, osvobod' nás od naší hříšnosti, Kriste, smiluj se nad námi!

Ty k nám přicházíš jako Světlo světa, rozjasni naše temnoty, Pane, smiluj se nad námi!

Nebo:

Liturgické texty čtvrté adventní neděle nás přivádějí už zcela blízko k tajemství vánočních svátků a v četných výpovědích obsahují to, co shrnuje poslední adventní preface větou: „Neboť už svítá na den vykoupení a blízko je doba naší spásy, kdy přijde zachránce, náš Pán Ježíš Kristus.“ Kdo se opravdu těší, už jakoby prožívá předmět své naděje. Plný radosti se chová tak, jakoby očekávaný okamžik už nastal. Pravou vánoční radost přejeme všem! Nicméně nezapomeňme ani na druhý aspekt adventu: očekávání příchodu Pána na konci věků, očekávání našeho setkání s ním. I pro tuto chvíli je potřeba teď žít, jakoby už nastala. V radosti prožívat čas naší naděje.

Neříká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Prosíme tě, Bože, vlej nám do duše svou milost, abychom stále hlouběji prožívali tajemství našeho vykoupení: a dej, ať nás všechny, kteří jsme z andělova zvěstování poznali, že se tvůj Syn stal člověkem, jeho umučení a kříž přivede ke slávě vzkříšení. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Abychom mohli s užitkem naslouchat čtení z proroka Izaiáše, připomeňme si: Bůh potřeboval Abraháma ke splnění svých plánů s člověkem, potřeboval krále Achaza, dívku Marii, tesaře Josefa. Bůh potřebuje každého člověka i každého z nás, abychom spolupracovali na jeho království.

Nebo:

V roce 735 před Kristem efrajimský král Pekach a aramejský král Resín vytáhli do boje proti Achazovi, králi judskému. Bůh skrze Izaiáše ujišťuje Achaza o nezdaru jejich vpádu a pak sděluje Boží znamení: narodí se syn s ohlášeným jménem Emanuel, tj. Bůh s námi. Během jeho života Bůh totiž

potvrdí, že je blízko svému lidu. Proto vpád Resína a Pekacha skončí neúspěchem. Církev pochopila hlouběji dosah tohoto Božího zaslíbení a viděla jeho naplnění v Ježíšově narození z panny.

1. ČTENÍ *Iz 7,10-14 Hle, panna počne.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin promluvil k Achazovi skrze proroka Izaiáše: „Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, ať hluboko v podsvětí, či nahoře na výšinách!“

Achaz však řekl: „Nebudu žádat, nebudu pokoušet Hospodina.“

Tu pravil Izaiáš: „Slyšte tedy, Davidův dome! Nestačí vám omrzovat lidi, že omrzujete i mého Boha? Proto vám dá znamení sám Pán: Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel, to je ‘Bůh s námi’.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 24,1-2.3-4ab.5-6 Odp.: srv. 7c+10b

Odp.: Ať vejde Hospodin, on je král slávy!

Hospodinu náleží země i to, co je na ní, - svět i ti, kdo jej obývají. - Neboť on jej založil nad moři, - upevnil ho nad proudy vod.

Odp.

Kdo smí vystoupit na Hospodinovu horu, - kdo smí stát na jeho svatém místě? - Ten, kdo má nevinné ruce a čisté srdce, - jehož duše nebaží po marnosti.

Odp.

Ten přijme požehnání od Hospodina, - odměnu od Boha, svého spasitele. - To je pokolení těch, kdo po něm touží, - kdo hledají tvář Jakubova Boha.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Teď si budeme číst začátek listu sv. Pavla Římanům. Hned v první větě říká, co mu nejvíc leží na srdci: Tento Davidův potomek je Boží Syn a my jej máme o vánocích nejen oslavit, ale i hlásat všem národům, tedy přinejmenším své rodině.

Nebo:

V následujících verších je shrnuto takřka celé evangelium. Nejprve apoštol představuje sebe: Kristův služebník, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti. Pak říká nejpodstatnější o adresátech: milovaní Bohem, povolání ke svatosti. Nakonec načrtává v hlavních rysech obsah dopisu: Ježíš Kristus, Boží Syn a syn Davidův, vzkříšený a oslavený. On je Pánem a je mocně

přítomný ve společenství křesťanů. A právě toto "kredo" musí přijmout a hlásat každý apoštol, aby všichni lidé dosáhli spásy.

2. ČTENÍ Řím 1,1-7 *Ježíš Kristus, z rodu Davidova, Syn Boží.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Pavel, služebník Ježíše Krista, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti. Bůh ji už předem slíbil ústy svých proroků ve svatém Písmu o svém Synu. Ten pochází jako člověk z rodu Davidova, duchem svatosti se prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých: Ježíš Kristus, náš Pán. Od něho jsme dostali milost i apoštolské poslání, abychom na oslavu jeho jména přivedli k ochotnému přijetí víry všechny národy. K nim patříte i vy, protože si vás Ježíš Kristus povolal.

Všem v Římě, které Bůh miluje a které povolal do stavu svatých: milost vám a pokoj od Boha, našeho Otce, a od Pána Ježíše Krista.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Mt 1,23

Aleluja. Hle, panna počne a porodí syna –
a dají mu jméno Emanuel, to znamená „Bůh s námi“. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Uprostřed dnešního evangelia stojí Panna Maria, Ježíšova matka. V prvním čtení jsme slyšeli, jak bylo odedávna v Božím plánu učinit tuto ženu znamením celému světu. Uvažujme, jak my můžeme být o vánocích znamením víry a lásky své rodině.

Nebo:

Záměrem této perikopy je prokázat, že Ježíš je Mesiáš. Ten měl pocházet z Davidova rodu, proto se uvádí, že Josef, otec z právního hlediska byl potomkem Davidovým. Dalším znamením Ježíšova mimořádného poslání je jeho nadpřirozené početí z Ducha svatého a zároveň je plně synem Marie! Tak se naplnilo Izaiášovo prorocké zaslíbení o Emanueli: Bůh je s námi, proto spasí svůj lid od hříchů. Emmanuel: Bůh s námi, se mnou. Se mnou v mých problémech, hledáních i starostech...

EVANGELIUM Mt 1,18-24 *Ježíš se narodí z Marie, zasnoubené s Josefem, synem Davidovým.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

S narozením Ježíše Krista to bylo takto:

Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít.

Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“

To všecko se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‚Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Emanuel,‘ to znamená ‚Bůh s námi‘.

Když se Josef probudil ze spánku, udělal, jak mu anděl Páně přikázal: vzal svou ženu k sobě.

Slyšeli jsme slovo Boží.

MARIA, NÁŠ PŘEDVÁNOČNÍ VZOR

V dnešním evangeliu stojí před námi dívka Maria a slyší Boží hlas, slyší neslýchaný požadavek. Ona, která dosud není provdaná, nežije s mužem, má mít syna. A přesto, jakmile se ubezpečí, že je to Boží vůle, úkol přijímá. I když ví, že to změní celý její život. My si tu událost představujeme příliš kýčovitě a nereálně pod vlivem starých obrázků „Zvěstování“, na nichž Panna Maria klečí na klekátku s lilií v ruce, a andělsky krásný posel s labutími křídly právě přistává v levém horním rohu obrazu obklopen nebeskou září. Jenže ve skutečnosti to byla záležitost velmi prostá, bez líbivých efektů. Její obdobu jsme zažili i my ve svém životě a jistě už nejednou. Kolikrát v životě už i my jsme zaslechli Boží hlas, Boží výzvu, najednou jsme jasně cítili: Ano, teď bych měl jít a toto udělat. Teď bych měl hned toto ve svém životě změnit k lepšímu, teď bych se měl takhle změnit na celý svůj život.

Jenže my na to reagujeme jinak, než Panna Maria. Buď mávneme rukou a řekneme si: to se nedá uskutečnit! Nebo si řekneme: ano, já to udělám, ale až zítra, jindy, později, a jdeme dál, jak jsme šli dosud a nic se nestane. Jinak dívka Maria. Bez slečinkovské stydlivosti, bez ženské nerozhodnosti, bez kupy ženských řečí, odpoví prostě, věcně a stručně: Fiat, dobrá. Beru to, když to Pán Bůh žádá. Také se asi při tom bála. I v evangeliu se na to vzpomíná, že se polekala. Není divu, vždyť to bylo mladé děvče. Ale neutekla, necouvla, nevymlouvala se. Uvěřila Bohu. V plačícím nemluvněti viděla Božího Syna. Jeho nepochopitelná slova uchovávala v paměti.

Nemusíme se my, katoličtí křesťané, stydět za to, že máme v úctě tuto statečnou dívku Miriam. Nemusíme se stydět za to, že si vážíme matky Mesiáše, Panny Marie. Ve všech dobách budou takoví, kteří budou chápat její osobní velikost, kteří si ji budou brát za vzor pevné víry v Boha.

S ní o vánocích jdeme vstříc jejímu Synu a naslouchejme jeho slovům tak pozorně, jak nás Panna Maria vybízí: „Cokoli vám řekne, učíňte,“ říkala v Káně

Galilejské učedníkům. Přeji vám do zbytku předvánočních dnů ztišení a těšení, aby vaše letošní vánoce byly opravdu svátky s Pánem Ježíšem. Vánoce bez Ježíše chtěl kdosi už jednou: jmenoval se Herodes. Byly to špatné vánoce pro něj i pro mnohé. Ani dnešní vánoce bez Ježíše v domech, kde se k němu nechtějí hlásit, kde jej z domu vyhánějí, to nejsou radostné vánoce. Přeji vám tedy k letošním svátkům hezké vánoce s Ježíšem.

POSLÁNÍ CÍRKVE

„Služebník Ježíše Krista, povoláný za apoštola,“ tak se představuje svatý Pavel svým čtenářům na začátku dopisu do Říma. Když mluví o čase po zmrtvýchvstání Páně, přechází do množného čísla: "My všichni jsme dostali od Ježíše milost a apoštolské poslání k tomu, abychom přivedli všechny národy k ochotnému přijetí víry." I my všichni jsme posláni. Advent nám pomalu končí. Dívka Maria počala z Ducha svatého. Její muž Josef činí rozvážná a závažná rozhodnutí. A co činíme my? Touto otázkou bychom byli zaskočení, kdyby to byla otázka jen na nás každého osobně: „Co já mohu dělat?“ Ale my cítíme a chápeme, že to „my“ je víc než já. Že to „my“ je oslovení nás ve velkém společenství, které se nazývá Kristova Církev. Můžeme-li tedy odpovědět na otázku, co děláme v adventě: „Dělám to, k čemu mne vede Církev,“ pak je to dobrá odpověď a člověk je na dobré cestě.

Jsme na prahu svátku Božího vtělení. Bůh vstupuje do našeho světa. Ne jako sváteční návštěvník, který přijde a odejde. Přišel, aby zůstal podivuhodným způsobem, kterému říkáme Církev. Proč si to připomínáme teď před vánoce? Právě teď je příležitost pochopit, že tahle naše Církev je něco víc, než zač ji běžně máme. Běžně by většina z nás nepochybně řekla: Církev? To je papež v Římě, a biskupové, a kněží v kostele, a také my, věřící. Teď nám však bude srozumitelnější tato odpověď: V Církvi Kristus dál hlásá své evangelium, v ní začleňuje jednotlivce do společenství lásky, v ní nám všem nabízí spásu.

Zní to velkolepě, vidíte? Autorita, se kterou se tu Církev představuje světu, není ani ve světské moci či v panování, ani v nádheře a v reprezentaci, ale ve výbornosti její služby. A ta služba je trojí: Církev hlásá vykoupení v Kristu. Vytváří společenství Božího lidu z lidí, kteří uvěří v Krista. Učí tento Boží lid, jak žít a působit ve světě ve smyslu evangelia. Církev nás učí: Člověkem nemůžeš být sám bez společenství s druhými lidmi. Bůh se tě jednou zeptá: Kde je tvůj bratr, kde je tvá sestra?

Nemůžeš být křesťanem bez Ježíše Krista v jeho Církvi. Nemůžeš být Ježíšovým učedníkem bez společenství jeho bratří a sester, bez společenství Božího lidu, bez jeho rodiny, Církve. Církev se projevuje tam, kde hříšný člověk jedná jako vykoupěný, kde se člověk posvěcuje Božím slovem a svatými svátostmi, kde vane Duch svatý. Církev se projevuje tam, kde se člověk ujímá slabšího, přece Pán Ježíš řekl: „Amen, říkám vám, cokoli jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili.“ (Mt 25,45) Církev se projevuje tam,

kde se hledá pravda a spravedlnost, lidská důstojnost a svoboda. Pracovní metodou Církve je láska. Proto je Církev vydána napospas našim slabostem a omezenostem, protože Církev je nejen Kristus, ale i my. Když hledíme na její slabosti, vidíme sebe. Když hledíme na její slávu, vidíme Ježíšovu slávu a sílu Ducha svatého.

„Pro svět je Církev znamením, svátostí spásy!“ Tak to říká hned v prvním odstavci konstituce „Světlo národů“ 2. vatikánského koncilu. „Úkolem Církve ve světě je podporovat a povzbuzovat všechno, co je v lidské společnosti pravdivého, dobrého a krásného, upevňovat mír mezi lidmi k Boží slávě.“ Tak to říká koncilní dokument O církvi v dnešním světě. Církev má vůči světu jako poslání světu sloužit. Proto se nemůže spojovat s vládnoucími systémy ve snaze podílet se na jejich panování. Církev musí jít dál s Ježíšem jeho křížovou cestou, odpouštět kajícím lotrům, těšit plačící, povzbuzovat bezmocné a bezbranné, být Církví těch, kteří přemáhají zlo dobrem; těch, co proti chytráctví a diplomacii stavějí bláznovství Ježíšova kříže a vykupitelskou moc bezmocné a křížované lásky. Bůh se otevřel světu v Kristově lásce a tak vznikla Církev, proto se Církev otvírá světu v lásce křesťanů a učí jej, jak v Kristově síle mezi vlky žít a vítězit.

Církev je tu k službě člověku a lidstvu, a v nich a skrze ně Bohu. „Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, abychom ti, Bože, vždycky a všude vzdávali díky...“ zpívá Církev při každé mši svaté. „Vždycky,“ říká preface, tedy nejen po celý pozemský život, ale i po celou věčnost bude Boží lid oslavovat Boha tím, že ho bude poznávat, žít pro něj a milovat ho. Když Církev přivádí lidi k poznání Boha a k Boží lásce, neslouží tím jen k slávě Boží, nýbrž i k spáse světa. Mezi správnou službou Bohu a lidem není rozdíl: „Cokoli jste dobrého učinili jednomu z bratří, sester, mně jste učinili,“ říká Pán Ježíš. Písmo svaté říká, že Církev slouží Bohu, když ho oslavuje; oslavuje ho, když ho poznává a miluje.

Církev nás tedy učí dvojímu způsobu bohoslužby: osobnímu a společenskému. Osobní bohoslužba je v našem osobním životě na základě víry, naděje a lásky, v naší modlitbě. Při společné bohoslužbě do našeho středu zveme Ježíše Krista, když jej poznáváme v jeho slovu; od něho se učíme poslouchat jeho vůli; skrze něho se posvěcujeme modlitbou svatými svátostmi. Doba, kdy slavíme Emanuele, Boha s námi, vánoce, je vhodná k hlubšímu promyšlení našeho osobního vztahu k Církvi, i k zamyšlení nad službou našeho společenství Církve světu a Bohu. Vyznejme nyní svou víru slovy, kterými ji vyznávala už prvotní Církev.

LIDSKÝM ČASEM K BOŽÍMU KRÁLOVSTVÍ

V jedné z moudrých pohádek bratří Grimmů se vypráví: „Ty, osle, ty budeš žít třicet let!“ - řekl Hospodin oslovi, když ho stvořil. „To je moc,“ bránil se osel. „Co břemen budu muset nosit, co bití dostanu, ani se pořádně nenažeru.“

Mně stačí 18 let.“ „Máš je mít,“ řekl Hospodin. Psovi řekl: „Dám ti 30 let života.“ „To je moc,“ bránil se pes. „Co já se naběhám, co kopanců dostanu, jen kosti budu dostávat, z toho bolí a padají zuby. Dej mi, Pane, 12 let a budu spokojen.“ „Máš je mít,“ řekl Hospodin. Pak stvořil opici a řekl jí: „Ty můžeš žít třicet let, ty nepracuješ!“ „Ale děti se mi smějí, mám pořád dělat všelijaké opičinky. Pane, to unavuje. Mně stačí deset let života.“ „Máš je mít,“ řekl Pán. Pak stvořil člověka: „Dám ti třicet let života,“ řekl mu. „Ale, Pane, to je málo,“ volal člověk. „Zasadím strom a nedočkám se na něm plodů. Zplodím děti a nedočkám se na nich radosti.“ „Dobrá“, řekl Hospodin. „Dám ti tedy třicet let lidských a ty budeš žít lidsky. Přidám ti 18 let osla, ty budeš žít oslovsky: budeš nosit břemena jiných a sklízet za to kopance. Přidám ti i 12 let psích, to budeš polehávat a budou ti padat zuby. A přidám ti i deset let opice. To se budeš bláznivě motat a děti se ti budou smát.“ Tak člověk přišel ke svým 70 létům života.

Ať už jsme v té první třicítce lidského věku, ať v letech oslí dřiny před padesátkou, ať v psím padání zubů před šedesátkou, či v opičím stařeckém věku, kdy se nám i malé děti smějí, všichni jsme dnes na prahu vánoc a já vám chci dnes hlásat: vánoční radost všem! Radost všem, ať žijete v jakýchkoli podmínkách, v jakémkoli prostředí, v jakékoli situaci. Vánoční radost, že se nám narodil ten, kdo nás v každé situaci zachrání. „Radovat se? To snad mohou ti, co si žijí jako v bavlnce, ale já se radovat nemohu. Já mám trampot nad hlavu!“ Zní to dojemně, ale když se na ty naříkavé lidi blíže podíváme, poznáme, že mají stejně důvodů k naříkání jako k radování. Už Dostojevský to věděl, když napsal: „Lidé, co si naříkají, jak jsou na tom špatně, mají většinou vše potřebné ke štěstí. Jenže oni hledí jen na to zlé.“ Vezmi si někdy tužku a papír a napiš si dva sloupce: co mi schází a co mám? A užasneš, kolik dobrého máš. Jedna čínská žena řekla reportérovi: „Jsem šťastná, když muž má práci a nezbihe mne, když přijde z práce domů.“ Co za požadavky na štěstí bychom tu vypočítali my!

Na jednom ze synodu biskupů byl vidět také nápadný rozdíl. Evropští biskupové celí ustaraní a unavení, plní problémů teologických i pastoračních. Naproti tomu barevní biskupové říkali: „Nás v Africe sice moří hlad, ale od té doby, co můžeme konat bohoslužbu po našem, radujeme se a rosteme.“ „Nás v Latinské Americe moří velkostatkáři a mezinárodní monopoly. Jsme bez kněží. Ale náš lid se schází k bohoslužbě i bez kněží, pomáháme si navzájem, držíme pohromadě, radujeme se a rosteme.“ „Nás v Asii hubí fanatičtí muslimové, ale po koncilu nám Krista hlásají lidé naší rasy naší řečí. Rosteme a radujeme se z toho.“ A jak my, v Evropě? Jak my zde v našich farnostech? Nás nevyvražďují hordy fanatiků. My neumíráme hladem. Na svátky budeme mít všichni na stole syté a štědré jídlo. Nás nesplachují do moře tajfuny. Nás neohrožují písečné bouře, sopky a zemětřesení. A přece se pořád litujeme, pořád naříkáme. Tahle naříkavost, tenhle pesimismus je zbytek pohanství, zbytek pohanské beznaděje v nás. Odhodme tuto malověrnost! Prožijme letošní vánoce jako křesťané: v radostné vděčnosti Bohu za to, co máme, za to, co můžeme. Křesťan se těší z

toho, že žije a je srozuměn s tím, že umře. Křesťan má rád svět kolem sebe, i lidi kolem sebe. Křesťan ví, že radost nelze koupit, pořídit si jen pro sebe. Radost musím udělat druhým a pak ji budu mít sám. Přeji vám, abyste letošní svátky prožili právě takto. Pak ať jste ve věku lidském, oslím, psím či opičím, budete i vy mít vánoční radost Božích dětí.

VÁNOCE HLÁSAJÍ BOHA NA ZEMI

Předvánoční doba vrcholí. Vrcholí i radostné těšení? Duchovní usebrání a příprava na setkání s Bohočlověkem? Ale kdepak. Vrcholí nakupovací horečka. Jaképak radostné těšení vidíte na těch, co se tlačí v obchodech. Maminka vleče za ruku zchvácené dítě, které vyjeveně kouká kolem, až zakopne ve dveřích obchodu: „Nemůžeš dát pozor, ty nemehlo jedno!“ Z obchodu se tlačí ven zarudlý a upocený muž a vrčí na manželku: „...mám toho blázince právě už dost...tyhle vánoce mně můžou být ukradené...“ A nad tím všude koledují megafony: dujdaj, dujdaj, radujte se, veselte se, tichá noc, svatá noc. Jsou tohle křesťanské vánoce? Samozřejmě nejsou. A jsou myslitelné nějaké vánoce nekřesťanské? Leda takový nesmysl, jako karikatura adventu a vánoc. Nerozčilujte se na své nevěřící spoluobčany, že jim z vánoc zůstala jen slupka, hřmot, obal, kolébka bez Dítěte. Ani všichni Ježíšovi současníci jej nepoznali, ani svatý Josef hned nerozeznal v Mariině dítěti Božího Syna. Někteří lidé neznají Boha vůbec, jiní zase znají jen Boha na nebi, Boha daleko v nedohlednu. Ale vánoce hlásají Boha na zemi. Boha, který se stal a je člověkem. Boha z nebe by tenkrát Betlémané přijali a s jakými poctami, vždyť to byli zbožní a věřící lidé. Ale pro ty dva lidské chudáky opravdu neměli místa, ani čas na ně neměli, bylo moc pilno, rušno jako před svátky.

Boha na nebi je ještě leckdo ochoten uznat, i pomodlit se nějakou tu modlitbičku, ale sloužit Bohu člověku v lidech kolem sebe? V tom člověku, který se na tebe tlačí v tramvaji; v zákazníkovi, který se nemůže vymáčkout, co vlastně chce; v manželce, která tě vítá z práce lamentováním; v dětech, které si dovedou ke zlobení vybrat nejnevhodnější chvílku; v knězi, který pro tebe není dost zbožný a duchaplný; ve starých rodičích, kteří nechápou, že na ně nemáš čas; ano, to je advent, v tom jsou vánoce: Bůh je v lidech kolem tebe, přijal jejich lidství, ztotožnil se s nimi: Co jste učinili jednomu z mých lidských bratří, sester, to jste učinili mně.

Když toto pochopíme, bude nám vánoční dárek zase jen symbolem lásky a pozornosti, která se neměří penězi. Pak si nebudeme kazit nervy sháněním přesně toho, co není k dostání, ale budeme vědět, že největším darem celé rodině bude: Když se rozhodneš ty, tatínku, že v tobě budou mít tvé děti každý den aspoň hodinu opravdu tatínka, budeš mít pro ně čas a dobrou náladu. Když se rozhodneš ty, maminko, že nerozplýtváš všechnu svou roztomilost v zaměstnání, ale ty nejhezčí úsměvy si schováš pro svého muže a děti doma. Když se my všichni rozhodneme, že se přestaneme rozčilovat nad nedostatky svých bližních,

nad uprášením lidských poutníků Marie a Josefa, ale že chceme raději vidět na lidech kolem, co je na nich dobrého. Víte, zkuste si dát letos na Štědrý večer navzájem takovýto dárek: Budeme na sebe hodní, budeme k sobě ochotní, ode dneška až do Nového roku. A kdoví, možná, že když to dokážete celý týden, dostanete pak chuť žít tak i dál. A to bude i výborná vánoční bohoslužba.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Slyšeli jsme dnes slova proroka: „Hle, Panna počne a porodí Syna.“ Prosme, aby Kristus se narodil v srdci každého z nás:

Posvěcuj svou Církev, aby rozdávala život Boží milosti celému světu.

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Spoj celý svět s naším Spasitelem, Ježíšem Kristem, aby v něm našel pravdu, která osvobozuje a vede k pokoji.

Nedopusť, aby lesk vánočních ozdob a nákladné dárky zastínily příchod Krista do našich domovů.

Naše srdce připrav svátostí smíření pro příchod Pána Ježíše.

Dej, ať lidé v našich farnostech prožívají přípravu narození tvého Syna jako svatý Josef a Panna Maria.

Pro vtělení svého Syna přijmi do věčné slávy naše zemřelé.

Všemohoucí Bože, tvé vůli je všechno podřízeno. Vyslyš naše pokorné prosby a dej, ať s radostí očekáváme příchod tvého Syna, který s tebou žije a kraluje na věky věků. – Amen.

Přímluvy

S důvěrou se obraťme se k Pánu, neboť on přišel do tohoto světa a je nám blízko. Modleme se za všechny lidi a volejme:

Za pokoj všech křesťanů, za katechumeny a za všechny, kdo hlásají evangelium.

Za ty, kdo se cítí být Bohem i lidmi opuštěni.

Za ty, kdo tento čas tráví jen starostmi o hmotné požitky a nepečují o svůj vnitřní život.

Za rodiny, aby nadcházející svátky prožily v pravé radosti a pokoji.

Za lidi i národy žijící ve vzájemném nepřátelství a nenacházející cestu k usmíření.

Za lidi pohaněné a pomlouvané, jejichž důstojnost byla pošlapána.

Prosme za těžce nemocné a za všechny, kdo hledí do budoucnosti se strachem.

Za osamocené matky, za jejich děti a za všechny, kdo potřebují zastání.

Za naději a dobrou budoucnost všech slabých a chudých.

Za sebe navzájem, abychom s odvahou přijímali každou výzvu ke konání dobra.

Pane, pravdivý Emanueli, smiluj se a přednes tyto naše prosby svému Otci, jenž s tebou a Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Člověk se rád považuje za strůjce dějin. Král David chce do svých státnických plánů zapřáhnout i Hospodina, chce mu postavit nádherný chrám. Tím si ho zaváže a pojistí si jeho ochranu, ale Bůh mu ústy proroka odpovídá, co Boží požehnání zajišťuje bezpečněji.

Nebo:

Zaslíbení proroka Nátana Davidovi patří mezi nejdůležitější starozákonní texty o Mesiáši. Král David po dokončení výstavby svého domu v Jeruzalémě chce postavit chrám jako privilegované místo Božího přebývání. Avšak Bůh skrze proroka oznamuje překvapivé rozhodnutí: Bůh nechce přebývat pouze na jednom místě, ale chce bydlet uprostřed lidí, protože on je Bohem pro člověka a s člověkem. Bůh je raději přítomný v dějinách po boku člověka. Bůh vystaví dům Davidovi a upevní jeho království navěky. Toto zaslíbení se naplnilo příchodem Davidova potomka, Ježíše Krista.

1. ČTENÍ 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16 *Království Davidovo potrvá před Hospodinem navěky.*

Čtení z druhé knihy Samuelovy.

Když se usadil král David ve svém paláci a Hospodin mu popřál pokoj od všech okolních nepřátel, pravil král proroku Nátanovi: „Podívej se, já bydlím v domě z cedrů, zatímco Boží archa přebývá uprostřed stanových pláten.“

Nátan odpověděl králi: „Jdi a splň všechny záměry, které máš v srdci, vždyť Hospodin je s tebou!“

Ale v oné noci ozvalo se Hospodinovo slovo k Nátanovi: „Jdi a řekni mému služebníku Davidovi: Tak praví Hospodin: Ty mi chceš vystavět dům, kde bych bydlel? Já jsem tě vzal z pastviny od ovcí, abys byl vládcem nad mým izraelským lidem, a byl jsem s tebou ve všem, cos podnikal, vyhubil jsem před tebou všechny tvé nepřátele. Zjednám ti veliké jméno, jaké mají ti největší na zemi. Určím svému izraelskému lidu místo, zasadím ho tam a bude tam bydlet.

Nebude se už děsit a lidé oddaní zločinu se neodvážejí ho sužovat jako dříve, v dobách, kdy jsem ustanovil nad svým izraelským lidem soudce. Popřeji mu pokoj ode všech jeho nepřátel. Hospodin ti oznamuje, že vystaví dům tobě.

Až se naplní tvé dny a uložíš se ke svým otcům, vzbudím po tobě potomstvo, které vzejde z tvých útrob, a upevním jeho království. Já mu budu otcem a on mi bude synem.

Tvůj dům a tvé království potrvá přede mnou navěky, tvůj trůn bude pevný navždy.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 89,2-3.4-5.27+29 Odp.: 2a

Odp.: Navěky chci zpívat o Hospodinových milostech.

Navěky chci zpívat o Hospodinových milostech, - po všechna pokolení hlásat svými ústy tvou věrnost. - Řekl jsi totiž: „Navěky je založena milost.“ - Na nebi jsi upevnil svou věrnost.

Odp.

„Smlouvu jsem sjednal se svým vyvoleným, - přísahal jsem Davidovi, svému služebníku: - Na věky zajistím tvůj rod - a tvůj trůn zbuduji na všechna pokolení.

Odp.

On mě bude vzývat: Ty jsi můj otec, - můj Bůh a skála mé spásy. - Navěky mu zachovám svou milost, - má smlouva s ním platit nepřestane.“

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Boží řízení je sice skryté, ale je skutečné. Co to pro nás znamená, naznačuje svatý apoštol Pavel v dnešním druhém čtení. Velebí Boha za to, že odvěký plán spásy příchodem Božího Syna na svět již odhalil.

Nebo:

Úryvek dnešního druhého čtení je hymnickým chvalozpěvem, který zakončuje list Římanům. Zde se znovu vrací pojmy a témata z úvodní části listu. Evangelium o Ježíši Kristu předpověděné v prorockých Písmech, hláсанé všem národům a přijaté poslušností víry. Evangelium o Ježíši Kristu je trvalým a živým nástrojem Boží moci ke spáse a k posílení ve všech životních situacích. Je také spasitelným tajemstvím, jež obsahuje neprobádatelné bohatství. Pouze víra otevírá cestu k jeho stále novému poznání, které pak vede k obdivu a k chvále Boží.

2. ČTENÍ Řím 16,25-27 *Tajemství, které bylo skryté od věčných časů, je dnes zřejmé.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Bůh vás může utvrdit, abyste žili podle evangelia, jak jsem vám ho hlásal, a podle kázání o Ježíši Kristu. Bylo vám zjeveno toto tajemství, které bylo skryté od věčných časů, ale dnes je zřejmé předpověďmi Písma na příkaz věčného Boha a oznámeno všem národům, aby ho vírou poslušně přijaly.

A proto Bohu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky. Amen.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 1,38

Aleluja. Jsem služebnice Páně:

ať se mi stane podle tvého slova. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Děj zvěstování je nám znám moc dobře. Co se dnes v evangeliu děje s Pannou Marií, to se má stát i s námi v našem životě. I my máme říkat denně Pánu Bohu své ano jako ona. Bůh neustále lidstvu nabízí spásu, ale znovu se vždy ptá na souhlas každého z nás. O tom rozhodujeme my, zda i v nás se Boží Slovo stane tělem, zda bude přebývat v nás a mezi námi.

Nebo:

Středem a vrcholem andělského zvěstování je početí Panny Marie z Ducha svatého, které poukazuje na mimořádnou Boží přítomnost v Ježíšově tělesné přirozenosti. Toto vyprávění chce potvrdit, že Pán Ježíš je opravdu onen přislíbený Mesiáš, Davidův potomek. Jak dojde k tomuto mimořádnému početí? Duch svatý, Duch stvořitelský, zastíní Pannu Marii svou přítomností a mocí, a proto její dítě bude Božím Synem. Podobně jako Adam byl stvořen od Boha, tak od Boha je i Ježíš, on je novým stvořením. Mariino „ať se mi stane“ vyjadřuje pasivitu a zároveň aktivní připravenost: Panna Maria poskytla Bohu prostor, aby vykonal svůj div.

EVANGELIUM Lk 1,26-38 *Počneš a porодиš syna.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu, a ta panna se jmenovala Maria.

Anděl k ní vešel a řekl: „Bud' zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat.

Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria, neboť jsi našla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“

Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“

Anděl jí odpověděl: „Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“

A anděl od ní odešel.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ANO bez ALE

Za téma dnešního kázání z celého evangelia vyberme si jen jediné Mariino slovo, její ANO. Tři písmena, není to trochu málo? Není. Takle tři písmena ovlivnila totiž dějiny světa. Co je na tomto Mariině ANO tak zvláštní? Právě to, že to slovo je samo. Samo bez přídavků, samo bez podmínek, bez výhrad. Takové ano se vyskytuje málokdy. Stojí kněz u stánku se zeleninou a tu slyší: "Dejte mi kilo rajčat, ale ne aby byla moc měkká." „Kilo cibule, ale samé velké!“ Když došlo na něho, říká: „Hlávku zelí bez ale.“ „Jak prosím?“ divila se paní prodavačka. „Všichni tu mají přání s ale, tak to zkusím nakupovat jen tak, bez ale.“ Nejen u zelináře, všude se náš život odvíjí v samých podmínkách. „Jedu nakupovat, potřebuji pomoci. Pojedeš, Zdeno, se mnou?“ „Ano, ale jen když mne necháš sedět na předním sedadle!“ „Mami, mohu si jít hrát s Jirkou?“ „Ano, ale jestliže sis už napsal školní úlohy.“ „Táto, tohle sama nezvládnou. Pojď mi s tím pomoci!“ „Ano, ale až si ještě tohle dodělám.“ A hle - v tomhle našem světě samých ano s podmínkami, slyšíme najednou ANO bez výhrad.

Prosté ANO, ať se mi stane. Jakmile se Maria ujistí, že jde o Boží vůli, říká své ano. Mohla mít dost a oprávněných výhrad. Mohla říci: „Ano, ale až později, vždyť jsem ještě mladá.“ Mohla říci: „Ano, ale já na děti ještě nemyslím.“ Mohla říci: „Ano, ale kladu si podmínky. Mám požadavky, mám nároky.“ Avšak Maria řekla jenom prostinké ANO. Umožnila tak Bohu, aby splnil slib, který dal kdysi králi Davidovi. Řekla prosté ANO a umožnila tak všem lidem najít skrze jejího syna cestu k nebeskému Otci, ke spáse. Já vím, že dnes vám to není snadné, soustředit se na Boží slovo. Blíží se Štědrý den! Maminkám táhne hlavou, zda mají nakoupeno všechno potřebné k vaření. Tatínkové si ještě v duchu přebírají dárky, co komu a za kolik. Děti myslí na to, co najdou a nenajdou pod stromečkem. A lidé staří a osamělí myslí na to, jak jim budou ty dny v osamělosti dlouhé. Na Štědrý večer, to jsou rodiny rády

pohromadě, všichni věřící bývají doma. Snad až na Štěpána přijdou vnoučci na koledu a pro dárky k prarodičům.

V takovém rozptýlení myslí není snadné uslyšet evangelium o zvěstování příchodu Páně. Uslyšet, že zatímco člověk hledá Boha, Bůh se vydává hledat člověka. Uprostřed starostí s dárky uslyšet o Božím daru pro celé lidstvo, kterým bude Mariin Syn. Pravda, i lidé si umějí dávat krásné a vzácné dárky. To když hubatá a rozjívená skoro slečna chytne maminku kolem krku a vyhlásí ji za nejlepší mámu v celé Evropě a okolních dědinách. To když mladá maminka malých křiklounů uslyší od staré paní sousedky, kterou ten křik a dupot jistě ruší, místo stížností přátelskou nabídku: „Kdybyste potřebovala děti pohlídat, ráda k vám zaskočím.“ To když ty pochopíš, že Mariin Syn v jeslích chce být nejkrásnějším dárkem pro tebe osobně. Když ho pozveš. Když ho přijmeš. Když se jím necháš obdarovat.

Boží poslové nepřicházejí jen k Marii, přicházejí ke každému, i k nám. Ale kdo jejich nabídku ani neuslyší, nebo uslyší a odmítne, nebo přijme, ale obklopí své ANO samým ALE, ten žije planý, ztracený život. Prosme dnes Boha o projasněný zrak, abychom anděla zvěstování o událostech svého života uviděli. Pak nám svět bude něčím víc než břemenem. Pak nám život bude něčím víc, než sledem šedých dnů. Paprsky Božího obdarování už prorážejí mraky všednosti. Za nedlouho už bude Štědrý den, brzy už bude Svatá noc. Řekněme konečně k Boží nabídce své ano bez výhrad a bez vytáček a bez ale. Řekněme ANO a i my se staneme Božími posly zvěstování lidem kolem sebe. Ano. Tak se staň.

BŮH SE NÁM DARUJE

„To ten čas letí,“ říkají si ti starší. Sotva advent začal, už je tu čtvrtá svíčka na adventním věnci a vánoce jsou přede dveřmi. Ano, čas rychle letí a ještě rychleji se mění. Někdy se zdá, že k horšímu. Říkal jeden starší kněz: „Ještě před nedávnem jsme mívali kostely přes celý den otevřené. Počítalo se s tím, že se tam věřící přijdou pomodlit. Dnes máme kostely přes celý den zavřené. Počítá se s tím, že tam přijdou zloději krást.“ Časy se mění. Doufám, že vy už máte předvánoční shon za sebou. Vánoce jsou svátky dárků, v tom jsou všichni lidé na světě zajedno, věřící i nevěřící. Rozdíl je jen v tom, že křesťané vědí proč. Křesťané vědí, že proto se o vánocích dávají dárky, že se nám dala darem Láska největší, Láska sama, sám Bůh. Křesťané vědí, že hodnota daru není v penězích, ale je v lásce, se kterou jej dáváš. Že dárkem dáváš sám sebe podobně, jako v daru Eucharistie se nám dává sám Pán Ježíš. V tom je krása a velikost daru. Kdybys přestal obdarovávat, přestal bys milovat. Kdybys přestal milovat, přestaneš růst. Když přestaneš růst, přestaneš i žít a stáváš se mrtvolou.

Po sehnání a zabalení dárků zbývá ještě jedno důležité, totiž prožít hezky a křesťanský vánoční dny. Nepokazit je nervozitou a honěním, zlostí a náládovostí. To je snad největší dar celé rodině. A každý by se měl snažit jej cele darovat: Dobrou náladu, pohodu a vlídnost. O vánocích by maminka

neměla mít nouzi o pomocníky. Všichni by měli přiložit ruku pod komandem maminky jako vrchního generála, aby vše bylo včas připraveno, aby i ona mohla neutahaná sedět pěkně v kruhu ostatních. O vánocích by ti, co jsou zvyklí být obvykle vlídní, měli by být ještě vlídnější. Ti, co jsou zvyklí být zlobiví a bručiví, ti by toho bručení měli na vánoční dobu vůbec zanechat. Ti, co rádi pořád komandují a vychovávají, polepšují a kárají neustále jiné, by měli své bližní nechat alespoň o svátcích na pokoji. Nedělat z vánočního domova polepšovnu. „Zdalipak ještě vytrubují z jasného nebe andělé?“ ptá se teskně dnešní básník. A my odpovídáme: „Vytrubují. Jen se musíme ztišit, abychom je uslyšeli. Jen musíme svá srdce naladit na příjem nebeské vlny, na vlnu lásky a dobré vůle.“ Že to dnešní člověk dokáže, že s radostí vyhlíží a naslouchá, musíme dokázat i my svým vlastním chováním. Přeji tedy vám všem: Ať Bůh splní všechny vaše dobré životní sny!

HŘÍŠNÉ POCHYBNOSTI VE VÍŘE?

Lukášovo evangelium o zvěstování dívce Marii, že se má stát matkou Mesiáše, jsme už slyšeli mnohokrát, a také známe i mnoho líbivých obrázků, kde je tato událost vymalovaná jako idylka bez problémů: Panna Maria půvabně klečí na klekátku v útulném pokojíčku, kam otevřeným oknem vlétají s Božím poslem i vrkající holoubci a andělci a všude je plno růžiček. Nebude nám proto dnes snadné vytušit, o co v této zprávě jde a jak se týká nás, našeho dnešního života. Především: Ona to tenkrát totiž pro Marii nebyla žádná idylka. Střídmá slova evangelia se zmiňují o dvou jejích potížích: nejprve, že to nemohla pochopit, a potom, že se bála. I my se můžeme ocitnout ve svém životě v podobných situacích: Lidé mívají různé pochybnosti ve víře a také se mnohdy bojí. Jak se zachovala Panna Maria? Tu slyšíme Mariinu pochybnost: "Jak se to stane?" Ale Maria nevyžaduje žádné rozbory a důkazy, spokojí se s teologií srdce: projeví oddanost vůči Bohu, která důvěruje a neptá se proč. Důvěrou v Boha překonává i druhou nesnáz, strach: „Neboj se, Maria, vždyť jsi našla milost u Boha!“

Jak se máme chovat my? Především nezavírejme oči před pochybnostmi. Mnoho křesťanů trpí jakýmsi předsudkem, že mít pochybnosti je něco neslušného, co se dobrému křesťanu vůbec ani nemá přihodit. Proto se ostýchají mluvit o potížích víry s knězem, s domácími, ba ani sami sobě je nechtějí připustit a potlačují je do podvědomí, místo aby se po vzoru Panny Marie v takových pochybnostech zcela prostě a otevřeně ptali: „Jak se toto může stát, jak je toto možné?“ Když ti tedy napadne nějaká pochybnost ve víře, nic se za to nestyd' a ptej se. Hledej odpověď. Ale drž se i dál Mariina vzoru, velké cavyky s tím nedělej: „Pán Bůh ví, jak to je, to je hlavní, a já na to časem také přijdu.“ A pak je tu lidský strach. Kdybychom opravdu mysleli na to, co říkáme, nastalo by při mešním Otčenáši asi veliké ticho tam, kde se říká: „Bud' vůle tvá.“ Neboť my se Pána Boha bojíme. My jsme slyšeli příliš mnoho strašidelných historek už

ve Starém Zákoně, jakým krutým zkouškám podrobuje Hospodin své věrné, že jsme si vytvořili uprostřed své zbožnosti to nejbezbožnější tvrzení, které člověk kdy vypustil z úst: „Koho Pán Bůh miluje, toho křížkem navštívuje.“ To je ryze pohanská představa. Jak se nebát takového Boha, který projevuje svou náklonnost svým oblíbencům tím, že je strká do nejrafinovanějších malérů!

My i ctnost zvanou bázeň Boží, bohabojnost, chápeme jako povinnost věřícího bát se Boha a jeho trestů. Mariinu bázeň stačilo rozptýlit prosté oznámení, že našla milost u Boha. Ona to věděla, a my to také musíme vědět, že bázeň Boží neznamena bázeň před tím, co dělá Bůh! Vždyť co ten dělá, je vždycky dobré a k dobru. Je to bázeň z toho, co vyvádíme my, lidé, proti Bohu, a tím i proti sobě, proti svému životu. Ctnost bázně Boží je bázeň, abychom se neodvrátili od Boží lásky, abychom nezkazili život sobě i jiným. Řekni i ty Bohu své: Ano! A zde jsme na prahu vánočního tajemství. Začíná velká chvíle Zvěstování i v mém, v tvém životě, bratře, sestro. Budeme prožívat, že se narodil Kristus Pán, že Bůh přišel, aby za nás zemřel a vstal z mrtvých. Bůh přichází a to vše nabízí osobně mně, tobě: chceš? Bůh ti chce dát za tvou smrt svůj věčný život, ale ptá se tě, jako se ptal Panny Marie. Čeká i na tvoje přivolení, na tvou spolupráci. Bez tvého souhlasu by se marně pro mne, pro tebe, narodil, marně zemřel, marně vstal z mrtvých. Maria zaváhala, ale řekla své ano. To se dnes čeká i od nás. Nejen postavit jesličky, nejen zpívat koledy, nejen jít na půlnoční. I od nás se čeká, že vyjádříme Pánu Bohu svou ochotu žít podle zásad evangelia. Mohu vám dnes ohlásit velmi radostnou zvěst: jsme pokřtěni, jsme křesťané, našli jste milost u Boha! Povězme tedy dnes s Pannou Marií i my, každý z nás, Bohu své životní ano ve společném vyznání naší víry.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Na své životní pouti za hvězdou Božích zaslíbení tu stojíme a prosíme:

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Ty přicházíš, a chceš udělat z celého světa pokojný betlém lidí dobré vůle; ať všichni znesváření a znepřátelení a bojující tvou nabídku pochopí a přijmou.

Tys nás zahrnul svou milostí a stvořitelskou láskou dřív než jsme se narodili; ať se z toho radujeme.

Ty čekáš na náš souhlas, abys nás mohl vykoupit od smrti; ať se denně s důvěrou odevzdáváme do tvé vůle.

Zmítají námi nejistoty a pochybnosti; ať je přemáháme důvěrou v tebe.

Bojíme se tebe, místo abychom se báli sebe; ať pochopíme, v čem je pravá bázeň Boží.

Naši zemřelí ať už s tebou slaví vánoce, jejichž světla nikdy neuhasnou.

Bože, ty slyšíš naše prosby. Ty víš i o těch našich potřebách, které my si ani neuvědomujeme. Odevzdáváme sebe a celý svět do rukou tvé otcovské prozřetelnosti, skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

S důvěrou v přebohatou dobrotu milosrdného Boha, který se pro nás stává člověkem, se společně modleme a volejme:

Za dar moudrosti Ducha svatého pro kazatele a dar otevřenosti srdce pro všechny lidi, ke kterým budou kazatelé o vánocích promlouvat.

Za mír a bezpečí pro obyvatele města Betléma a všech míst na Zemi, kde vládne nepokoj a nepřátelství.

Za ty, kterým je zatěžko slavit vánoce, protože se uzavírají evangeliu i druhým lidem.

Za všechny lidi, kteří chtějí o svátcích obnovit a prohloubit své vztahy s příbuznými a přáteli; prosme také za ty, jejichž manželství, rodiny a přátelství jsou v krizi nebo se rozpadly.

Za nemocné, opuštěné, trpící a staré lidi, aby se vždy našel někdo, kdo jim bude nablízku.

Za ochranu pro všechny, kteří budou o svátcích na cestách.

Za nenarozené děti a za budoucí matky a otce, aby se radovali z daru života.

Za všechny, kteří podobně jako Panna Maria odpovídají s důvěrou na Boží pozvání.

Za ty, kteří jsou ochotni změnit své životní plány podle boží vůle a potřeb svých bližních.

Bože, tys nelpěl na své nesmírnosti, abys mohl být s námi. Děkujeme ti za tvou blízkost a náklonnost a doufáme ve tvůj příchod do našeho světa a života skrze Krista v Duchu svatém. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

První dnešní čtení je z proroka Micheáše, který vešel do dějin jasnozřivou vizí, že pevnosti jako Sión padnou a nikoho nezachrání, ale z nepatrného městečka Betléma, od kterého nikdo nic nečekal, odtud přijde záchrana.

Nebo:

Prorok Micheáš působil v Judsku v 2. polovině 8. století př. Kr. Byl současníkem Izaiáše, s kterým vykazuje některé společné rysy. Jeho doba byla ve znamení sociální nespravedlnosti a úspěšného dobývání asyrskou velmocí.

Králové z Davidovy linie neplnili své poslání, a proto Bůh dává zaslíbení o jiném vládcu. Z maličkého Betléma, ne z bohatého a mocného Jeruzaléma, vzejde Boží vládce z Davidova rodu. On osvobodí zbytek Izraele od cizí nadvlády a umožní nový exodus. Nebude kralovat jenom nad Izraelem, ale nad celým světem. Odstraní veškeré boje i napětí mezi lidmi a přinese ten pokoj, který byl původně v ráji.

1. ČTENÍ Mich 5,1-4a *Z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli.*

Čtení z knihy proroka Micheáše.

Toto praví Hospodin:

„A ty Betléme Efratský,
maličký jsi mezi judskými rody,
z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli,
jeho původ je od pradávna, od věčnosti.
Proto je Hospodin opustí
až do doby, kdy rodička porodí;
potom se zbytek jeho bratrů vrátí k synům Izraele.
Bude stát a pást v Hospodinově síle,
ve velebnosti jména Hospodina, svého Boha,
oni pak budou požívat míru,
neboť jeho moc se rozšíří až do končin země.
On sám pak bude pokojem.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 80,2ac+3b.15-16.18-19 Odp.: 4

**Odp.: Pane Bože, obnov nás, -
rozjasni svou tvář, a budeme spaseni.**

Slyš, Izraelův pastýři, - skvěj se září, ty, který trůníš nad cheruby, -probud' svou sílu - a přijď' nás zachránit!

Odp.

Bože zástupů, vrať se, - shlédni z nebe a podívej se, pečuj a tuto révu! -
Ochraňuj, co tvá pravice zasadila, - výhonek, který sis vypěstoval!

Odp.

Ať je tvá ruka nad mužem po tvé pravici, - nad člověkem, kterého sis
vychoval. - Už od tebe neustoupíme, - zachovej nás naživu, a budeme velebit tvé
jméno.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Ve druhém čtení se dnes mluví o Kristu, který přichází, aby přinesl takovou oběť, která se líbí Bohu.

Nebo:

Anonymní autor listu Židům cituje z řeckého překladu Starého zákona, aby osvětlil absolutní novost Kristovy události: Kristovo tělo nahrazuje dary a oběti staré smlouvy. Kristovo „tady jsem“ je svolením k Otcově vůli, aby přišel na svět v podobě člověka. Tato Otcova vůle zahrnuje zároveň obětování Kristova těla na kříži. Z toho je vidět, jak vtělení je úzce spojeno s tajemstvím velikonoce: jedná se o jedno tajemství spásy! Ježíšovo „tady jsem“ při vtělení a smrti na kříži nám otevírá cestu, abychom se mohli setkat s Bohem. Jeho ano vůči Bohu umožňuje i lidské ano k přijetí Boží nabídky spásy.

2. ČTENÍ Žid 10,5-10 *Tady jsem, abych plnil tvou vůli.*

Čtení z listu Židům.

Bratři a sestry!

Když Kristus přicházel na svět, řekl: „Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravil jsi mi tělo. V celopalech a v obětech za břích jsi neměl zálibu. Proto jsem řekl: ‚Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy.‘“

Po prvních slovech: „dary ani oběti, celopaly ani oběti za hřích jsi nechtěl a neměl jsi v nich zálibu,“ - a přece to všechno se obětuje podle Zákona - hned dodává: „Tady jsem, abych plnil tvou vůli.“ To první ruší, aby ustanovil to druhé. A touto „vůlí“ jsme posvěceni obětováním těla Ježíše Krista jednou provždy.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 1, 38

Aleluja. Jsem služebnice Páně, -
ať se mi stane podle tvého slova. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Ve čtení evangelia se dnes již smíme s Matkou Boží, Pannou Marií radovat z toho, že Boží Slovo stalo se tělem.

Nebo:

Po Gabrielově zvěstování Panna Maria spěchá k Alžbětě, aby uviděla dané znamení o jejím zázračném početí. Spěch Mariin je způsoben radostí z víry plné očekávání, která se pak rozvine v Boží chválu v Magnificat. Po Mariině pozdravu Jan Křtitel v lůně své matky poskočí radostí, už od počátku tak poukazuje na Ježíše. Co nemůže dítě, učiní matka: zvolá prorocky mocným hlasem a vysloví první vyznání o Kristu pod vlivem Ducha svatého.

Eschatologická radost dítěte je vyvolaná příchodem Mesiáše, je to předzvěst jáso tu přítele ženicha. Panna Maria je blahoslavena pro svou víru jako protiklad k Zachariášově nedostatku víry. Ona je matkou víry. Vírou přijala Boží Slovo nejprve ve svém srdci a pak také v těle.

EVANGELIUM Lk 1,39-45 *Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně?*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu.

Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem:

„Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se radostně pohnulo v mém lůně. Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

JAK SE STÁT VÁNOČNÍM ČLOVĚKEM

Svatý evangelista Lukáš znal dobře své krajany Izraelity a jejich představy o příchodu Mesiáše. Podle všeobecného očekávání se měl nejdříve v chrámě objevit slavnostní posel, který ohlásí příchod Mesiáše. Potom zase v jeruzalémském chrámu a zase ve slávě, lesku a moci se měl objevit a představit sám Mesiáš. Svátý Lukáš si dává záležet, aby ukázal, že se to vše sice splnilo, ale samozřejmě docela jinak, než lidé čekali. Splnění prvního očekávání vidí Lukáš v Božím poslu, který oznamuje v chrámě knězi Zachariášovi narození Předchůdce Páně. Ovšem ne senzačním způsobem, ne před davy, ale v soukromí velesvatyně. A druhá část očekávání se naplňuje, když Panna Maria přináší do chrámu své dítě. A zase ne v lesku a slávě, ne jako společenskou senzaci, zato v tiché lásce a v lidskosti.

Má to co říci nám dnes? I pro nás je stále důležité, abychom si uvědomili, že naše setkání s Bohem není veřejnou událostí, nějakou senzací, ale děje se ve věcech prostých, každodenních a nenápadných. Lidé si vždy představovali, že Bůh je víc než vše ostatní, proto se slovem Bůh se spojuje všechno „nej“, ať už myslíme jeho velikost, sílu, moc nebo spravedlnost. Jenže to vše jsou představy z našeho lidského světa. A není to pro nás lehká cesta naučit se hledat setkání s Bohem ne v „nej“, ne v senzacích, zázracích a divech, ale ve věcech prostých, např. že vůbec jsem, že existuje úsměv, přátelství, krása a láska. Tento proces je krásně zobrazen už ve Starém zákoně. Je tam vyprávění o Eliášovi, jednom z

velikých a horlivých proroků, jak bolavě a těžce se učil hledat Boha. Hospodin postavil proroka na skálu a pozval ho k setkání se sebou. Nejprve se kolem něj hnala vichřice, pak zemětřesení, nakonec oheň, ale prorok vždy znovu poznává, že v tom všem nebyl Hospodin. Boží blízkost pozná až v mírném vánku, který sotva postřehl.

Rozumíš? Takovou skálou setkání, takovým pozváním je pro nás vánoční poselství. Zažiješ-li o svátcích blízkost Boha, nebude to v hlučných událostech a oslavách. I k tobě se blíží Bůh ve věcech nenápadných, pokojných a láskyplných. Náš Bůh k nám přichází ve věcech prostých a každodenních. To je veliká útěcha a šance pro každého z nás. Ale je to i naše úskalí, protože my jsme stále v pokušení hledat setkání s Bohem v senzačních událostech a zážitcích, v zázracích, snech, zjeveních a divech. Co dělá Panna Maria v dnešních evangeliu? Jde se podělit o svou radost se svou tetou, jde jí pomoci. Kdo má radost, má ji dát dál. Kdo radost nedá dál, nebude ji mít ani sám. Kdo může pomoci, má pomoci.

V tomto duchu chápal vánoce i svatý František z Assisi, který asi jako první stavěl o vánocích betlém. Poslechněme si jeho modlitbu u jesliček, co jemu říkaly vánoce, čemu se z nich učil. „Pane, udělej si ze mne nástroj svého pokoje, ať se ti podobám: Kde je mezi lidmi nenávisť, tam ať přináším lásku. Kde je křivda, tam ať vnesu odpuštění. Kde je nesvár, tam ať přináším ochotu ke smíru. Kde je nejistota, ať přináším jistotu víry. Kde je bloudění, tam ať přináším pravdu. Kde je zoufalství, tam ať přináším naději. Kde je smutek, tam ať nesu radost. Kde jsou temnoty, tam ať přináším světlo. Pane, nauč mne, ať chci víc těšit jiné, než sám být utěšován, ať víc usiluji chápat jiné, než být sám pochopen, ať chci především sám milovat, abych mohl být také milován. Neboť tak se děje tvým dětem: Kdo dává, ten dostává víc, než dal. Kdo odpouští, tomu je víc odpuštěno. A kdo takto živ umírá, ten žije a vstává k životu věčnému.“ To jsou tedy vánoce v duchu svatého Františka. Dokážeme je i my prožívat v jeho duchu? Stane se letos o vánocích ze mne, z tebe, z nás vánoční člověk se smýšlením Panny Marie a svatého Františka? Poprosme o to společně.

POJĎME VŠICHNI K BETLÉMU !

Advent byl čas čekání, vánoce jsou čas setkání. Všichni se máme o svátcích setkat v Betlémě. V malé vesničce nedaleko Jeruzaléma se jistě i letos setkají tisíce lidí. Budou se tísnit v užoučkých uličkách směrem k jeskyni Narození. Ale krom nich miliony lidí na celém světě budou mít na rtech jméno Betléma, budou si o něm zpívat se svými dětmi koledy, budou si doma a ve svých kostelích stavět betlémy a u nich se shromažďovat. Četli jsme si z proroka Micheáše verše, které se nazývají nejstarší koledou. Je to prostinká píseň, ale mnoho vyjadřuje: už tenkrát postavila Betlém na jeviště dějin: „Aj, ty Betléme Efratský, z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli.“

Už tahle stará píseň má dvojí polohu, ve dvojí rovině mluví o dítěti, které proslaví toto městečko. Bude to lidské dítě, ale bude to i Boží Syn. Ježíš z Nazaretu je lidské dítě: „Člověčenství naše, ráčil vzítí na se...“ zpívá naše koleda. Nad Betlémem si máme uvědomit, že Ježíš je člověk jako my: Narodil se na vsi, jako většina z nás. Má domov, má své rodiště. V jeho občanském průkazu by stálo: Naroděn v Betlémě 25. prosince roku nula, otec Josef z Davidova rodu, matka Maria taktéž z rodu Davidova.

Je to i dítě Boží: „Vítej nám, Bože vtělený, krásné děťátko,“ zpívá jiná naše koleda. Vesnický chlapec je Božím Synem, Bůh Otec s ním má své velké záměry, které byly v jeho plánu už od počátku věků. Vánoční hymnus Redemptor omnium to dovede vyjádřit vpravdě hymnicky majestátně: „Kriste, světa Spasiteli, než se hvězdy rozhořely, - tys už v kráse, slávě moci od věků byl roven Otci. - Jase z jasu Otce svého - naděj jsi tvorstva všeho, - slyš, jak lid ti na kolenou - zpívá chválu zaslouženou.“ Jenže je vůbec ještě pravda, co tu ta stará koleda zpívá: „Slyš, jak lid ti na kolenou, zpívá chválu zaslouženou“? Zpívají se u nás doma ještě vůbec koledy?

Za mého dětství zněly u nás doma v chalupě koledy po celou vánoční dobu: Ženské zpívaly při domácí práci a my děti jsme se přidávaly a zpívaly s nimi a uměly to ti dospělí z paměti. Radím vám a prosím vás: Zpívejte doma také koledy, ať mají i vaše děti pěknou vzpomínku na vánoce doma. Nesem vám noviny, Tichá noc, Veselé vánoční hody, Vítaný buď Ježíšku, Chtíc, aby spal, - co koleda, to skvost hudební, to skvost vyjádření lidské něhy a lidské lásky.

Jako se dnes v evangeliu setkala Panna Maria s Alžbětou, tak i my se máme setkat u Betléma: s bližními kolem sebe, jeden s druhým v lásce, pokoji a radosti. A tak vás s Pannou Marií všechny volám: Vydejte se všichni na cestu s ní, spěchejme s ní do judských hor, abychom se setkali s jejím děťátkem, se svými bratřími a sestrami. Zvu vás slovy starobylé koledy: „Pojďte všichni k Betlému - Ježíše hledejte, Spasitel k nám přichází, pěkně mu zpívejte, vítej nám, vítej nám, dítě vzácné krásy, světa všem končinám - vzešlo světlo spásy.“

ADVENT PANNY MARIE

Slyšeli jsme právě v evangeliu, jak začal advent Panny Marie a jak ona jej prožívala. Dozvěděla se od Božího posla dvě zprávy, které měly navždy změnit její život, vnést do něj nejistoty a obrovské zátěže. Ale místo na sebe, myslí nejprve na tetu: „Je už v pokročilém věku, potřebuje pomoci,“ myslí si Maria a běží pomoci. Chce-li někdo pochopit, čemu se říká mariánská zbožnost, zde se uč: Máš-li pocit, že máš moc trablů, jdi pomáhat někomu, kdo je na tom hůř než ty, zapomeneš na sebe. Mariin příchod strhl Alžbětu ke slovům, která po ní budou opakovat všechna pokolení: „Požehnaná jsi mezi ženami - blahoslavená jsi, žes uvěřila.“ Poprvé tu zní v Nové zákoně slovo uvěřit a nadále pak bude znít v evangeliích v nesčetných obměnách. Rozhodujícím činitelem u Ježíše je

přijmout jeho učení, uvěřit. Není to snadné věřit, ani pro Pannu Marii to nebylo snadné.

Žasne nad pozdravem, žasne nad výzvou: Ona, neprovdaná a má mít dítě? Ale všimněte si: Její kolísání a pochybování jde jen kolem jednoho: Chce to tak opravdu Bůh? Jak uslyší, že Bůh je tu při díle, že Duch svatý ji zastíní, uvěří! Myslíš si možná: Toto že mi má být vzorem? Není to lehkomyšlnost naivního děvčete? Ale Mariina víra není žádná lehkomyšlnost, je to důvěřivost. Věřící křesťané nejsou lidé lehkověrní, lidé mdlého rozumu a ochotní brát za bernou minci kdejakou povídačku, kdejakou pověru. Také to tak někteří lidé dělají, ale to není Mariina víra, to není křesťanství. Biblická Mariina víra je opakem lehkověrnosti: Ne lidem, ale Pánu Bohu věří. Věří Bohu i tam, kde rozum nestačí. I tam se lidé vysmívají. Tak uvěřila Bohu Panna Maria, to byl její advent. To má být i náš advent: Uvěřit Bohu jako Panna Maria. Bez Mariiny víry nepoznáme v Dítěti v jeslích svého Vykupitele, Bohočlověka. Dnešní naše vyznání víry, dnešní Věřím, ať je tedy cestou s Pannou Marií za vírou a cestou s Mudrci z Východu za betlémskou hvězdou.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán všech časů přichází mezi nás. Volejme mu vstříc naše prosby:

Ať si lidé letos o vánocích navzájem odpustí a žijí ve shodě a pokoji.

Ať křesťané opravdu uvěří ve vtělené Boží Slovo, aby mohli žít v radosti.

Ať o svátcích v našich domovech voní vánoční pohoda a dobrá vůle všech.

Ať světlo betlémské hvězdy zaplaší temnoty našeho světa.

Povolej mladé, aby tě následovali a v moci Ducha svatého pak hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Děkujeme ti, Bože, že nás nenecháváš samotné v tomto světě, do kterého lidská špatnost a hloupost vnesla tolik strašidelných temnot. Děkujeme ti, že nás voláš, abychom šli za hvězdou k Ježíši, který nad zlem zvítězil a s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Bože, tys poslal svého svatého Ducha, aby svou mocí naplnil lůno blahoslavené Panny Marie; dej, ať posvětit i tyto dary položené na tvůj oltář. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

2. ADVENTNÍ PREFACE

Dvojí očekávání Kristova příchodu

V: Pán s vámi.
O: I s tebou.
V: Vzhůru srdce.
O: Máme je u Pána.
V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.
O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Neboť on je náš Vykupitel: jeho zvěstovali proroci, jeho s láskou čekala Panna Maria, jemu připravoval cestu a na něho ukázal Předchůdce Jan. A také my na něho čekáme a bdíme na modlitbách, abychom jej mohli radostně přivítat, až přijde ve své slávě. A proto s andělskými sbory, které stojí u tvého trůnu a ustavičně ti slouží, a se všemi nebeskými zástupy zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Iz 7,14

Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Emanuel, to je Bůh s námi.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Nasytil jsi nás, Bože, svátostí, v níž se nám tvůj Syn dává za pokrm na cestě k věčné spáse; pomáhej nám, ať se dobře připravíme na blížící se slavnost narození našeho Spasitele, abychom se v den jeho příchodu mohli radovat ze setkání s ním. Neboť on s tebou žije a kraluje na věky věků. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

Celé Matoušovo evangelium se odehrává mezi dvěma pomyslnými uvozovkami, které zvěstují tutéž skutečnost. Na začátku tohoto evangelia je tvoří slova známého Izaiášova výroku o Emanueli: Bůh s námi. V jeho závěru pak zmrtvýchvstalý Kristus zdraví svou Církev, nás, svým příslibem: Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. Doba Církve a život křesťanů jsou oslavou Boha přítomného a blízkého, oslavou společenství Boha a člověka. Radostná zvěst evangelia je nám svěřena: svým životem ji píšeme a hlásáme. Ani na konci našeho života, stejně jako na jeho začátku, nebude chybět ono, už citované Kristovo ujištění: Já jsem s vámi.

K ZAMYŠLENÍ B

Bezprostřední blízkost vánoc zaměřuje dnes naši pozornost na Boží přítomnost v dějinách. Díky vtělení, o kterém jsme slyšeli, se dvě sféry, nebeská a pozemská, dříve stojící jakoby v protikladu, přiblížily. V tomto sblížení nejde o střet Boha a člověka, ale o jejich setkání. Nositelem Boží přítomnosti se stává

člověk, Panna Maria, která nabízí své bytí a své tělo pro tento jeho vstup do světa a přebývání v něm. Je to však především sám Boží Syn, Bůh a člověk, který v sobě spojuje božství a lidství, a svým životem představuje a naplňuje toto sblížení, Bohem zamýšlené od počátku, jím pak povýšené a dokonané. V nadcházejícím krásném čase při pohledu na Božské Dítě v jeslích můžeme uvažovat i o tom, jak Bůh dal přednost nám lidem, jak stojí o naše nitro, naši osobnost a o naše dějiny. Jednoznačně mu jde o společenství s námi!

K ZAMYŠLENÍ C

Naše čekání je u konce, nastává pohyb, realizuje se přicházení, uskutečňuje se setkání: „Z tebe, Betléme efratský, mi vyjde ten, jehož původ je od pradávna, od věčnosti,“ praví sám Hospodin skrze proroka Micheáše. „Izraelův pastýři, přijď nás zachránit,“ volá žalmista; autor listu Židům nám připomíná Kristovo slovo, vyřčené, když přicházel na svět: „Tady jsem, abych plnil tvou vůli, Bože.“ A v Lukášově evangeliu se Alžběta pokorně ptá: „Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně?“ Vpravdě se tedy oslavuje Advent, tj. Příchod, radostný vstup Boha do našich dějin, jeho vtělení a přicházení. Lze snad jen v úžasu zůstat stát a s chválou obdivovat nová a nová setkání nekonečného a věčného Boha s konečným a omezeným člověkem. Ztišit se nad tajemstvím vánoc.